

FACULTEIT LETTEREN
EN WIJSBEGEERTE

KLASSIEK CHINEES

Prof. dr. Ann Heirman, Dr. Tom De Rauw

1ste Bachelor

Academiejaar 2019–2020

UNIVERSITEIT
GENT

Met dank aan Tom De Rauw, Leslie de Vries, Silke Geffcken en Mathieu Torck

De teksten van de lessen 1, 2, 3, 4 en 6, en de keuze van de originele teksten van de lessen 5, 7, 8, 9 en 10 sluiten aan bij H. Shadick (1968), *A First Course in Literary Chinese*. Ithaca and London: Cornell University Press, Vol. I (met kleine wijzigingen)

Inhoudstafel

I. Inleiding tot Klassiek Chinees	3
II. Les 1-10	21
III. Overzicht basisgrammatica	173
IV. Enkele grammaticale woorden.....	182

I. Inleiding tot Klassiek Chinees

A. Inleiding

1. Kort historisch overzicht

De eerste karakters vindt men op orakelbeenderen en op schildpadschalen (1500-1050 v. Chr.) (soms vroegere dateringen).

Vanaf de Zhou-dynastie (1100 v. Chr.) zijn er inscripties op brons. Vanuit die tijd dateren ook de eerste geschreven teksten. Men noemt deze teksten pre-klassiek.

De eigenlijke klassieke periode start met Confucius (551-479 v. Chr.). Over het algemeen beschouwt men de Qin-dynastie (vanaf 221 v. Chr.) als het einde van deze periode. In deze periode werden heel wat filosofische werken geschreven en ook reeds enkele historische. De taal vertoont regionale verschillen.

Bij de start van het Qin-keizerrijk (221 v. Chr.) en het Han-keizerrijk (206 v. Chr.) is er meer streven naar een eenheidstaal. Ook begon men in die tijd klassieke modellen te imiteren. Belangrijk hierbij is het overwicht van de confucianistische teksten. Meer en meer vermijdt men gebruik te maken van de gesproken taal. De literaire taal wordt 文言 (wényán) genoemd. Er zijn wel verschillende literaire stijlen. Er is niet echt een prescriptieve grammatica. Men leerde de taal door modellen te imiteren. Ondanks het feit dat de spreektaal vermeden wordt, heeft ze toch een zekere invloed en kent de geschreven taal nog een verdere evolutie. Ten gevolge daarvan wijken de teksten van latere dynastieën toch enigszins af van de confucianistische klassieken.

Bij een indeling van Klassiek Chinees moet men een onderscheid maken tussen fonologie en syntax. De volgende indelingen zijn courant (gebaseerd op A. Peyraube, *Syntaxe diachronique du chinois*, 1988; Linguistic Institute of America, 2001)

Fonologisch

- Proto-Chinese (reconstructie)
- Old Chinese (ca.1700 - ca.200 BC), verdeeld in Early, Middle, and Late
- (Han Chinese: ca. 200 BC - 200 AD, nog niet duidelijk afgebakende periode)
- Ancient Chinese (200 AD - 420)
- Middle Chinese (420-900), verdeeld in Early and Late
- Medieval Chinese (900-1650), verdeeld in Early, Middle and Late
- Modern (1650- heden)

Syntactisch

- Pre-Archaic Chinese: 14de – 11de eeuw v. Chr. Taal van de orakelbeen-inscripties.
- Early Archaic Chinese: 10de – 6de eeuw v. Chr. Inscripties in brons (*Shangshu, Shijing*).
- Late Archaic Chinese: 5th - 2nd centuries BC. *Lunyu, Mengzi*, en alle documenten van de Strijdende Staten [dit is Klassiek Chinees in enge zin].
- Pre-Medieval: 1ste eeuw v. Chr. – 1ste eeuw n. Chr. (overgangperiode). *Shiji*.
- Early Medieval: 2de – 6de eeuw. Vertaling van boeddhistische teksten.
- Late Medieval: 7de – 13de eeuw [vaak bedoelt men met Klassiek Chinees de periode van Late Archaic tot en met Late Medieval].
- Pre-Modern: halverwege 13de – 14de eeuw (overgangperiode). Verschillende operas van de Yuan dynastie.
- Modern (近 *jin*): 15de – 19de eeuw [periode van grote romans].
- Contemporary (現 *xian*): halverwege 19de eeuw – heden [soms bedoelt men met ‘Klassiek Chinees’ alles wat hieraan voorafgaat]

2. Karakters

Karakters geven slechts ten dele fonetische informatie. Men spreekt van een **logografisch** schrift.

Er zijn vier soorten karakters (logogrammen):

- pictogrammen: geven een concreet voorwerp weer: vb. vis, koe
- zaakaanduidingen: geven een idee weer: vb. boven, onder
- associaties: geven ideeën weer door middel van associaties: helder
- pictofonetische karakters: bestaan uit een fonetisch element en een semantisch element (sleutel): district, spinnen

Het schrift veranderde doorheen de tijden. In de Qin-dynastie kwam er een standaardisatie: twee schriftvormen werden aanvaard: 1) een complex schrift, voor ceremonieel gebruik: ‘het zegelschrift’, 篆書 *zhuànshū*, ook wel ‘klein zegelschrift’ genoemd ten overstaan van het eerdere ‘groot zegelschrift’ (in inscripties op brons); 2) het klerkenschrift, 隸書 *lìshū*, voor administratief gebruik. Dit laatste schrift evolueerde nog tijdens de Han-dynastie en kreeg de naam 楷書 *kǎishū* (楷書 : standaard-schrift). Deze laatste vorm blijft behouden. Daarnaast is er een cursief schrift. In de Volksrepubliek China werden een aantal karakters vereenvoudigd (in 1956, 515; in 1964, meer dan 2000). Vele van deze karakters werden voorheen reeds gebruikt, maar waren niet officieel erkend. Naast deze karakters worden er in het dagelijkse leven ook niet officiële vereenvoudigingen gebruikt (餐館 ⇒ 餐館 ⇒ 餐館 : cānguǎn).

Slechts een deel van de karakters bieden aldus fonetisch materiaal. Bovendien gaan deze klanken door klankverschuivingen veranderen en afwijken van de geschreven informatie.

Twee periodes worden in het bijzonder bestudeerd:

- de periode van de *Shijing*, één van de belangrijkste vroeg Chinese werken; het bevat gedichten op rijm (geschreven tussen 1000 en 600 v. Chr.). Men noemt deze fonetische periode ‘Old Chinese’.
- de periode van 600 n. Chr. en de decennia daaropvolgend. Men spreekt hier van ‘Middle Chinese’, opgedeeld in twee stadia: Early Middle Chinese (Sui) en Late Middle Chinese (Tang). Het is de periode van de eerste rijmwoordenboeken; gevolgd door de eerste rijmtabellen:
- de uitspraak van een karakter wordt verklaard door middel van het 反切 (fǎnqiè), ‘vervangend knippen’ (vb. 東 [tūŋ] : 德 + 紅) ([t] + [úŋ]).

De Chinese karakters

1. pictogram :

natuur : ☉ ☽ zon, 月 maan, 川 rivier, 土 grond,
 木 boom, 山 berg

mens : 人 mens, 手 hand, 力 pees = kracht, 女 vrouw

maatschappij : 田 veld, 糸 zijde

DRUK	1200 v. ch.	700 v. ch.	200 v. ch.	100 v. ch.	200 n. ch.	HANDSCHRIFT
虎						
象						
鹿						
鳥						
鼎						
鬲						
壺						

2. zaakaanduiding :

一 één, 二 twee, 三 drie,

下 onder, 上 boven, 中 centrum

3. associatie :

日 helder, 坐 zitten, 休 rusten, 東 oosten, 男 man

林 bos, 女 leugenachtigheid

DRUK	1200 v. ch.	700 v. ch.	200 v. ch.	100 v. ch.	200 n. ch.	HANDSCHRIFT
尊						
受						

4. Pictofonetisch karakter

 = 寸 : *cùn* = duim

村 : *cūn*

方 : *fāng* = plein

坊 = district; 紡 = spinnen; 枋 = bord : *fāng, fǎng, fāng*

工 : *gōng* = tekenhaak

功 : *gōng* = verdienste; 扛 : *gāng* = dragen; 紅 : *hóng* = rood

占 : *zhān* = waarzeggen

帖 : *tiē* = kaartje

Basic Strokes	Examples	Some Variants and Combined Strokes	Examples
㇀	文	丿 丿	小 东
		丶 丶	不 头
一	大	冫 冫	口 五
		丁 丁	习 门
		丩 丩	刀 力
		フ フ	又 条
		冫 冫	买 你
		㇀ ㇀	没 朵
		㇀ ㇀	请 说
		㇀ ㇀	及 建
		了 了	乃 阿
		乙 乙	亿 吃
		㇀ ㇀	飞 气
		丨	中
丨 丨	比 衣		
乚 乚	山 忙		
乚 乚	儿 也		
㇀ ㇀	马 号		
ノ	人	丿 丿	儿 月
		丶 丶	后 他
		㇀ ㇀	么 去
		く く	女 巡
㇀	入	一 一	这 走
ノ	汉		
冫	家	㇀ ㇀	我 代
		㇀ ㇀	心 必

GENERAL RULES OF STROKE-ORDER OF CHINESE CHARACTERS

1. From top to bottom

Examples:

三	一 = 三	高	一 亠 高
---	-------	---	-------

2. From left to right

Examples:

你	亻 你	啊	口 丷 啊
---	-----	---	-------

3. From outside to inside

Examples:

同	冂 同	风	几 风
---	-----	---	-----

4. Left-falling precedes right-falling

Examples:

人	丿 人	又	丿 又
---	-----	---	-----

5. Horizontal precedes crossing vertical or other downstroke

Examples:

十	一 十	天	二 丅 天
---	-----	---	-------

6. Box precedes crossing vertical or other downstroke

Examples:

中	口 中	史	口 丷 史
---	-----	---	-------

7. Bottom horizontal last

Examples:

王	二 丅 王	正	丅 丅 丅 正
---	-------	---	---------

8. Inside precedes the sealing stroke

Examples:

日	冂 日 日	国	冂 国 国 国
---	-------	---	---------

9. Middle precedes the two sides

Examples:

小	丿 小 小	水	丿 丿 水
---	-------	---	-------

10. Top left dot first; top right dot last

Examples:

为	丶 丿 为 为	找	扌 找 找
---	---------	---	-------

3. Tonen en transcriptie

Er zijn zowel in het Klassiek Chinees, als in het Modern Chinees vier tonen. Ze zijn betekenisonderscheidend. De klassieke tonen wijken echter af van de moderne tonen:

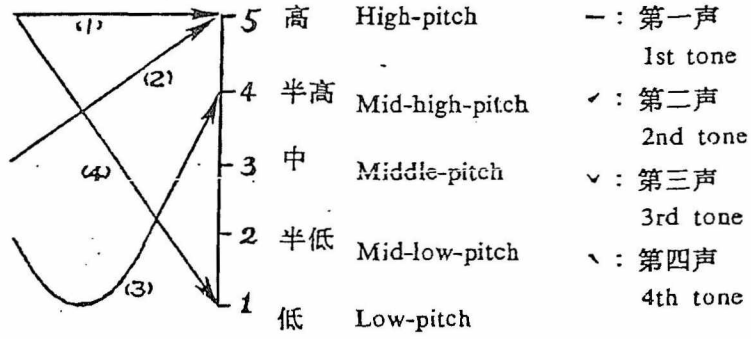
- de eerste klassieke toon werd later de eerste toon (na een stemloze beginklank) en de tweede toon (na een stemhebbende beginklank) van het Modern Chinees;
- de tweede klassieke toon is bijna steeds de moderne derde, soms ook vierde (na een aantal stemhebbende beginklanken);
- de klassieke derde is de moderne vierde;
- de klassieke vierde toon heeft zich verspreid over de andere tonen. Deze klassieke vierde toon was de toon van de woorden die eindigden op -p, -t, -k.

Chinese karakters worden op verschillende wijzen in transcriptie omgezet. De meest gebruikte transcripties zijn:

pīnyīn (拼音) : in 1957 door de Chinese regering gepromoot.

Wade-Giles: In zijn *Chinese-English Dictionary* (revised version 1912) verfijnde Herbert Giles de transcriptiemethode van Thomas Wade. De aangepaste transcriptie van Wade wordt daarom Wade-Giles genoemd.

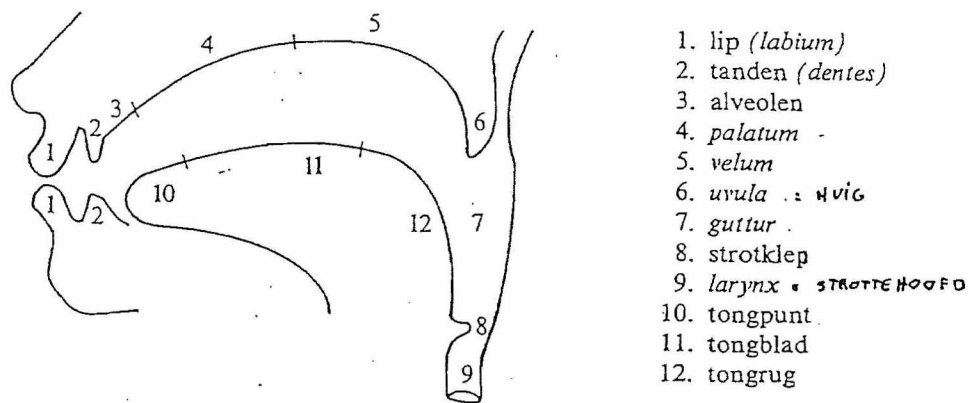
声调 Tones

Omzettingstabel Pinyin – Wade-Giles

Pinyin	Wade-Giles	Pinyin	Wade-Giles	Pinyin	Wade-Giles	Pinyin	Wade-Giles	Pinyin	Wade-Giles	Pinyin	Wade-Giles	Pinyin	Wade-Giles
a	a	dan	tan	he	ho	liao	liao	pa	p'a	she	she	xiong	hsiung
ai	ai	dang	tang	hei	hei (heh)	lie	lieh	pai	p'ai	shei	shei	xiu	hsiü
an	an	dao	tao	hen	hen	lin	lin	pan	p'an	shen	shen	xu	hsü
ang	ang	de	te	heng	heng	ling	ling	pang	p'ang	sheng	sheng	xuan	hsüan
ao	ao	dei	tei	hong	hung	liu	liu	pao	p'ao	shi	shih	xue	hsüeh
		[den]	[ten]	hou	hou	long	lung	pei	p'ei	shou	shou	xun	hsün
ba	pa	deng	teng	hu	hu	lou	lou	pen	p'en	shu	shu		
bai	pai	di	ti	hua	hua	lü	lü	peng	p'eng	shua	shua		
ban	pan	dian	tien	huai	huai	luan	luan	pi	p'i	shuai	shuai	ya	ya
bang	pang	diao	tiao	huan	huan	luan	luan	pian	p'ien	shuan	shuan	yan	yen
bao	pao	die	tieh	huang	huang	lue	lueh	piao	p'iao	shuang	shuang	yang	yang
bei	pei	ding	ting	hui	hui	lun	lun	pie	p'ieh	shui	shui	yao	yao
ben	pen	diu	tiu	hun	hun	luo	lo	pin	p'in	shun	shun	ye	yeh
beng	peng	dong	tung	huo	huo			ping	p'ing	shuo	shuo	yi	i (yi)
bi	pi	dou	tou			ma	ma	po	p'o	si	ssu (szu)	yin	yin
bian	pien	du	tu	ji	chi	mai	mai	pou	p'ou	song	song	ying	ying
biao	piao	duan	tuan	jia	chia	man	man	pu	p'u	sou	sou	yo	yo
bie	pieh	dui	tui	jian	chien	mang	mang			su	su	yong	yung
bin	pin	dun	tun	jiang	chiang	mao	mao	qi	ch'i	suan	suan	you	yu
bing	ping	duo	to	jiao	chiao	me	me	qia	ch'ia	sui	sui	yu	yü
bo	po			jie	chieh	mei	mei	qian	ch'ien	sun	sun	yuan	yüan
bu	pu	e	o	jin	chin	men	men	qiang	ch'iang	suo	so	yue	yüeh
		ei	ei	jing	ching	meng	meng	qiao	ch'iao			yun	yün
ca	ts'a	en	en	jiong	chiung	mi	mi	qie	ch'ieh	ta	t'a		
cai	ts'ai	eng	eng	jiu	chiu	mian	mien	qin	ch'in	tai	t'ai	za	tsa
can	ts'an	er	erh	ju	chü	miao	miao	qing	ch'ing	tan	t'an	zai	tsai
cang	ts'ang			juan	chüan	mie	mieh	qiong	ch'iong	tang	t'ang	zan	tsan
cao	ts'ao	fa	fa	jue	chüeh	min	min	qiu	ch'iu	tao	t'ao	zang	tsang
ce	ts'e	fan	fan	jun	chün	ming	ming	qu	ch'ü	te	t'e	zao	tsao
cen	ts'en	fang	fang			miu	miu	quan	ch'üan	teng	t'eng	ze	tse
ceng	ts'eng	fei	fei	ka	k'a	mo	mo	que	ch'üeh	ti	t'i	zei	tsei
ci	tz'ü	fen	fen	kai	k'ai	mou	mou	qun	ch'ün	tian	t'ien	zen	tsen
cong	ts'ung	feng	feng	kan	k'an	mu	mu			tiao	t'iao	zeng	tseng
cou	ts'ou	fo	fo	kang	k'ang			ran	jan	tie	t'ieh	zi	tsü
cu	ts'u	fou	fou	kao	k'ao	na	na	rang	jang	ting	t'ing	zong	tsung
cuan	ts'uan	fu	fu	ke	k'o	nai	nai	rao	jao	tong	t'ung	zou	tsou
cui	ts'ui			ken	k'en	nan	nan	re	je	tou	t'ou	zu	tsu
cun	ts'un	ga	ka	keng	k'eng	nang	nang	ren	jen	tu	t'u	zuan	tsuan
cuo	ts'o	gai	kai	kong	k'ung	nao	nao	reng	jeng	tuan	t'uan	zui	tsui
		gan	kan	kou	k'ou	ne	no	ri	jih	tui	t'ui	zun	tsun
cha	ch'a	gang	kang	ku	k'u	nei	nei	rong	jung	tun	t'un	zuo	tso
chai	ch'ai	gao	kao	kua	k'ua	nen	nen	rou	jou	tu	t'u		
chan	ch'an	ge	ko	kuai	k'uai	neng	neng	ru	ju	wa	wa	zhai	chai
chang	ch'ang	gei	kei	kuan	k'uan	ni	ni	[rua]	[jua]	wai	wai	zhan	chan
chao	ch'ao	gen	ken	kuang	k'uang	nian	nien	ruan	juan	wan	wan	zhang	chang
che	ch'e	geng	keng	kui	k'uei	niang	niang	rui	jui	wang	wang	zhao	chao
chen	ch'en	gong	kung	kun	k'un	niao	niao	run	jun	wei	wei	zhe	che
cheng	ch'eng	gou	kou	kuo	k'uo	nie	nieh	ruo	jo	wen	wen	zhei	chei
chi	ch'ih	gu	ku			nin	nin			weng	weng	zhen	chen
chong	ch'ung	gua	kua			ning	ning	sa	sa	wo	wo	zheng	cheng
chou	ch'ou	guai	kuai	la	la	niu	niu	sai	sai	wu	wu	zhi	chih
chu	ch'u	guan	kuan	lai	lai	nong	nung	san	san			zhong	chung
chuai	ch'uai	guang	kuang	lan	lan	nou	nou	sang	sang			zhou	chou
chuan	ch'uan	gui	kuei	lang	lang	nu	nu	sao	sao			zhu	chu
chuang	ch'uang	gun	kun	lao	lao	nü	nü	se	se	xi	hsi	zhu	chu
chui	ch'ui	guo	kuo	le	le	nuan	nuan	sen	sen	xia	hsia	zhua	chua
chun	ch'un			lei	lei	nüe	nüeh	seng	seng	xian	hsien	zhuai	chuai
chuo	ch'o	ha	ha	leng	leng	nuo	no	sha	sha	xiang	hsiang	zhuan	chuan
		hai	hai	li	li			shai	shai	xiao	hsiao	zhuang	chuang
		han	han	lia	lia			shan	shan	xie	hsieh	zhui	chui
da	ta	hang	hang	lian	lien	o	o	shang	shang	xin	hsin	zhun	chun
dai	tai	hao	hao	liang	liang	ou	ou	shao	shao	xing	hsing	zhuo	cho

Schema van de mondholte

Schema van de mondholte

* medeklinkers : We moeten eerste nagaan waar de medeklinker wordt uitgesproken :

labiaal : met gebruik van de lippen

labiodentaal : met gebruik van de lippen en de tanden

dentaal : met gebruik van de tanden

retroflex : waarbij men de tong achter de tanden naar achter trekt

alveolaar : met gebruik van de alveolen (ndl. L)

palataal : met gebruik van het palatum

velaar : met gebruik van het velum

post-velaar of uvulair : met gebruik van de huig

glottaal : met gebruik van het glottis, of de stemspleet = dat is een nauwe opening tussen de stembanden in het strottehoofd

Ch. N. Li en S.A. Thompson, 1989 [1981], *Mandarin Chinese, A Functional Reference Grammar*, Berkeley, University of California Press, p.5

INITIALS

MANNER OF ARTICULATION PLACE OF ARTICULATION	UNASPIRATED STOPS		ASPIRATED STOPS		UNASPIRATED AFFRICATES		ASPIRATED AFFRICATES		NASALS		FRICATIVES		VOICED CONTINUANTS	
	IPA	Pinyin	IPA	Pinyin	IPA	Pinyin	IPA	Pinyin	IPA	Pinyin	IPA	Pinyin	IPA	Pinyin
Bilabials	p	b	p ^h	p					m	m				
Labio-dentals											f	f		
Dental-alveolars	t	d	t ^h	t	ts	z	ts ^h	c	n	n	s	s	l	l
Retroflexes					tʂ	ʒh	tʂ ^h	ch			ʂ	ʂh	ʐ	r
Palatals					tʃ	j	tʃ ^h	q			ç	x		
Velars	k	g	k ^h	k							x	h		

4. Lettergreep en woord

Over het algemeen stelt men dat in het Klassiek Chinees een lettergreep met een woord overeenkomt. Er zijn hier echter een aantal uitzonderingen op:

- er zijn een aantal tweelettergreepige woorden, meestal heel goed te begrijpen als een samenstelling van twee woorden: 弟子 *dizi* : jongere broer + zoon: de jongelingen; 弟兄 *dixiong* : jongere broer + oudere broer: broers. Een zeldzame keer zijn de samenstellingen niet enkel een opsomming van de enkelvoudige delen: 君子 *junzi* : heerser + zoon: gentleman.
- er zijn een aantal fonetische weergaven van woorden uit een andere taal: 沙門 *shamen, śramaṇa*
- soms zijn twee monosyllaben samengetrokken tot één enkel woord: vb. het klassieke 諸 *zhu* = 之乎 : 之 *zhi* is lijdend voorwerp (het, hem, haar) + 乎 *hu* is een vraagpartikel (?).

5. Morfologie

In het Modern Chinees zijn er heel weinig grammaticale morfemen, i.e. elementen die een grammaticale (en geen semantische) waarde uitdrukken: vb. meervoud 們 *men*, aspect-partikel 了 *le*. Enkele verwante woorden wijzen erop dat er vroeger mogelijkwijze een systeem bestond om met een wijziging aan de uitspraak van het karakter een betekenisonderscheid te creëren: vb. 好 : *hǎo* (goed), *hào* (liefhebben); 長 : *cháng* (lang), *zhǎng* (groeien).

In het Klassiek Chinees heeft men veel meer dergelijke voorbeelden. Naarmate de kennis van ‘Old Chinese’ toeneemt, wordt het mogelijk een aantal patronen te onderscheiden:

- er zijn veel gevallen waarbij een woord in de derde (moderne vierde) toon duidelijk afgeleid is van een woord met een andere toon. Waarschijnlijk is dit het resultaat van een oud affix *-s toegevoegd aan de stam.
- er is vaak een alternatie tussen woorden met een stemhebbende en woorden met een stemloze beginklank (in Middle Chinese): 見 (*jiàn*, zien: overgankelijk), Middle Chinese met een [k] als beginklank, 現 (*xiàn*, tevoorschijn komen: niet overgankelijk), Middle Chinese met een [$\gamma < *g$] als beginklank. Waarschijnlijk is deze alternatie het gevolg van een toevoeging (bij de niet overgankelijke werkwoorden) van een oud prefix *a-.

6. Syntax

Hoewel de woorden in Klassiek Chinees geen uiterlijke kenmerken hebben die duiden op de woordsoort -- daarom zegt men vaak dat een woord in Klassiek Chinees zowel zelfstandig naamwoord, als bijvoeglijk naamwoord als werkwoord kan zijn -- worden heel veel woorden slechts als één woordsoort gebruikt.

vb. 來 (*lái*), ‘komen’, impliceert dat iemand komt; 殺 (*shā*), ‘doden’, impliceert dat men iets of iemand doodt. Ze kunnen op zichzelf een zin vormen.

vb. 馬 (*mǎ*), ‘paard’, of 石 (*shí*), ‘steen’, zijn steeds zelfstandige naamwoorden en vormen op zichzelf nooit een zin. Indien men wil zeggen ‘het is een paard’, moet men gebruik maken van het partikel 也 *yě*: 馬也. ‘Dit is een paard’: 此馬也, *cǐ mǎ yě*.

In het Klassiek Chinees wordt heel vaak gebruik gemaakt van een **nominalisatie**, dit is: met behulp van een partikel (meestal) vormt men een werkwoord of een zin om tot een zelfstandig naamwoord/nomen/substantief. Vb. 來者 *lai zhe*: diegene die komt (= 來之人 *lái zhī rén*); 書者 *shū zhě*: diegene die schrijft, de schrijver (= 書之人 *shū zhī rén*); 所殺 *suǒ shā*: diegene die men doodt.

Zoals in het Modern Chinees, bestaat een klassieke zin over het algemeen uit een onderwerp en een predikaat. Men heeft een S(ubject) V(erb) O(bject) volgorde.

孟子見王 *Mèngzǐ jiàn wáng* : Mencius ziet de koning.

In het Klassiek Chinees wordt het onderwerp vaak niet uitgedrukt:

見王 *jiàn wáng* : Hij ziet de koning.

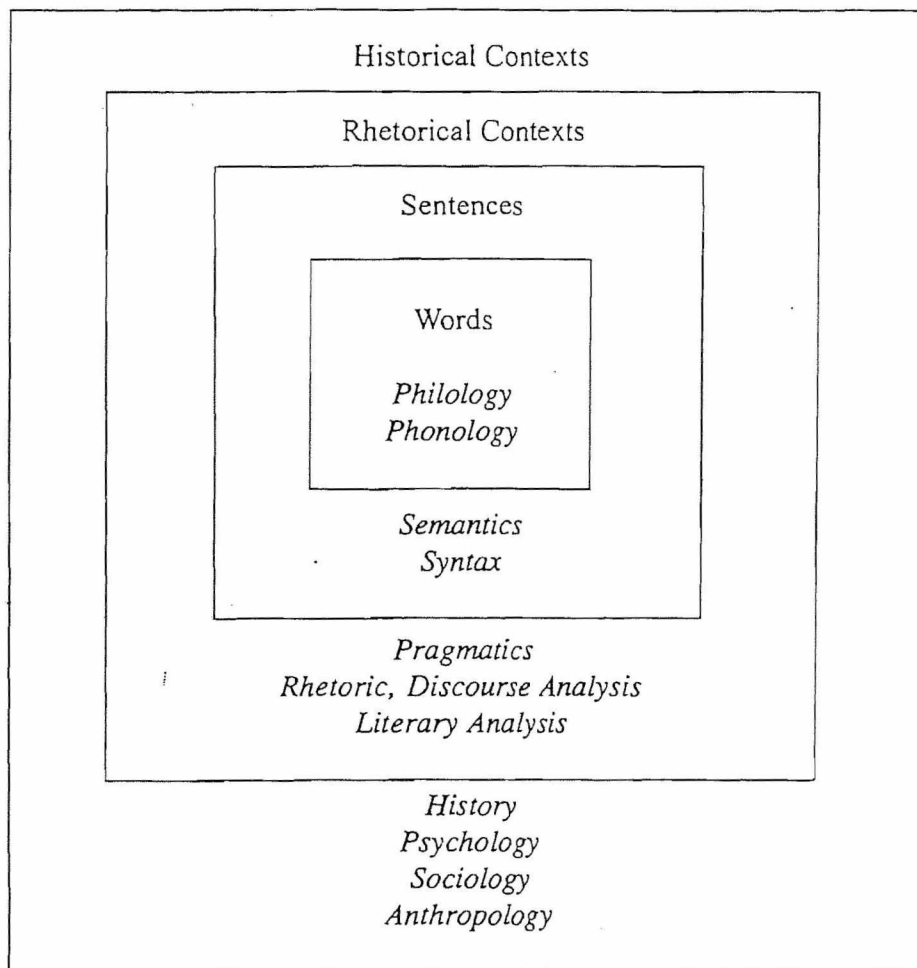
De meest voorkomende woordvolgorde is

- onderwerp voor het werkwoord
- werkwoord voor het lijdend voorwerp
- bepaling voor bepaalde/kern (好人 *hǎo rén*)

Er zijn echter uitzonderingen, zoals:

- de volgorde kan veranderen in een uitroepende zin
- een object wordt soms naar voor gebracht om het te benadrukken
- een voorwerp uitgedrukt door een voornaamwoord staat soms voor het werkwoord, zelfs indien het niet benadrukt is. Dit komt voor bij vragende voornaamwoorden, of bij voornaamwoorden die in een negatieve zin staan.

M. A. Fuller, 1999, *An Introduction to Literary Chinese*, Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press, p.4

LES 1

吉凶

A. Woordenschat

一	yī	Telwoord: één, de eerste
吉	jí	Bijvoeglijk naamwoord: voorspoedig
凶	xiōng	Bijvoeglijk naamwoord: ramspoedig
吉凶	jíxiōng	Zelfstandig naamwoord: lot
鴉	yā	Zelfstandig naamwoord: kraai
鳴	míng	Werkwoord: zingen
於	yú	Coverb (leidt een bijwoordelijke bepaling van plaats, van vergelijking, of van handelend voorwerp in)
樹	shù	Zelfstandig naamwoord: boom
上	shàng	Zelfstandig naamwoord: top
兒	ér	Zelfstandig naamwoord: kind
以	yǐ	1.) Coverb (leidt een bijwoordelijke bepaling van reden/ middel in): door middel van, met behulp van 2.) Voegwoord (leidt een doelzin in) 3.) Werkwoord: nemen, gebruiken
石	shí	Zelfstandig naamwoord: steen
擊	jī	Werkwoord: slaan
之	zhī	1.) voornaamwoord als lijdend voorwerp (3 ^{de} persoon) 2.) partikel tussen bepaling en kern
父	fù	Zelfstandig naamwoord: vader
曰	yuē	Werkwoord: zeggen (+ directe reden)
何	hé	Vraagwoord: wat
何以	héyǐ	Vraagwoord (lett.: complement van coverb + coverb): waarmee, waarom

人	rén	Zelfstandig naamwoord: mens
言	yán	Werkwoord: zeggen (+ indirecte rede)
鵲	què	Zelfstandig naamwoord: ekster
今	jīn	Bijwoord: nu
者	zhě	Partikel (vervanger van de kern + nominaliseert) [bijv. 遊者: diegene die wandelt = de wandelaar (in plaats van bijv. 遊(之)父: de wandelende vader, de vader die wandelt)]
也	yě	Eindpartikel (duidt op nominaal predikaat)
故	gù	Zelfstandig naamwoord: reden
以故	yǐgù	Coverb + complement van het coverb: omwille van deze reden
智	zhì	Zelfstandig naamwoord: kennis
高	gāo	Bijvoeglijk naamwoord: hoog
鳥	niǎo	Zelfstandig naamwoord: vogel
不	bù	Bijwoord van negatie: niet
能	néng	Werkwoord: kunnen
知	zhī	Werkwoord: weten

TEKST LES 1

1. 鴉鳴於樹上。
2. 兒以石擊之。
3. 父曰。何以擊鴉。
4. 兒曰。人言。
5. 鵲之鳴吉。鴉之鳴凶。
6. 今鳴者鴉也。
7. 以故擊之。
8. 父曰。人之智高於鳥之智。
9. 人不能知吉凶。
10. 鳥何以能知之。